

Издаје

Институт за српски језик САНУ
Кнеза Михаила 36/1, Београд

Рецензенти

Ана Јањушевић Оливери
Данијела Кулић
Страхиња Степанов

Секретар

Миљана Чопа

Технички уредник

Миљана Чопа

Лектура и коректура

Александра Томашевић

Припрема за штампу

Давор Палчић

Тираж

300 примерака

Штампа

Вірограф комп

ISBN-978-86-82496-13-7

https://doi.org/10.18485/isj_pdrs_sjd.2025

Зборник је објављен уз подршку Фонда за науку Републике Србије, а у оквиру програма Идеје, пројекат бр. 7750183, Јавни дискурс у Републици Србији – PDRS / This publication is supported by the Science Fund of the Republic of Serbia, #GRANT 7750183, Public Discourse in the Republic of Serbia – PDRS.

Рецензенти појединачних прилога

- Проф. др Милан Ајцановић, Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду
Проф. др Миливој Алановић, Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду
Др Мирјана Гочанин, Институт за српски језик САНУ
Др Весна Ђорђевић, Институт за српски језик САНУ
Проф. др Ана Јањушевић Оливери, Филозофски факултет Универзитета у Приштини с привременим седиштем у Косовској Митровици
Проф. др Марина Јањић, Филозофски факултет Универзитета у Нишу
Др Јована Јовановић, Институт за српски језик САНУ
Доц. др Ненад Крчић, Филолошки факултет Универзитета у Београду
Проф. др Биљана Марић, Филолошки факултет Универзитета у Београду
Доц. др Сања Микетић Суботић, Филозофски факултет Универзитета у Приштини с привременим седиштем у Косовској Митровици
Доц. др Горан Милашин, Филолошки факултет Универзитета у Бањој Луци
Проф. др Софија Милорадовић, Институт за српски језик САНУ
Др Вања Миљковић, Институт за српски језик САНУ
Проф. др Марина Николић, Институт за српски језик САНУ
Др Слободан Новокмет, Институт за српски језик САНУ
Др Ђорђе Оташевић, Институт за српски језик САНУ
Др Јелена Павловић Јовановић, Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу
Проф. др Јелена Редли, Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду
Доц. др Емилија Реџић Мирковић, Филозофски факултет Универзитета у Приштини с привременим седиштем у Косовској Митровици
Др Светлана Слијепчевић Бјеливук, Институт за српски језик САНУ
Проф. др Бранимир Станковић, Филозофски факултет Универзитета у Нишу
Проф. др Страхиња Степанов, Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду
Доц. др Нина Судимац Јовић, Филозофски факултет Универзитета у Нишу
Проф. др Татјана Трајковић, Филозофски факултет Универзитета у Нишу
Др Бојана Тодић Санковић, Институт за српски језик САНУ
Проф. др Гордана Штрбац, Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду

ПРЕДГОВОР

Тематски зборник *Српски јавни дискурс* представља један од резултата пројекта *Јавни дискурс у Републици Србији* (акроним: ПДРС), подржаног од стране Фонда за науку Републике Србије, а у оквиру програма Идеје (бр. 7750183). Носилац поменутог пројекта је Институт за српски језик САНУ, а партнерске установе на пројекту су Филолошки факултет Универзитета у Београду и Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу. У реализацији пројекта, која траје од 24. јануара 2022. године до 23. јануара 2025. године, учествује десеторо истраживача. Детаљније информације о пројектним активностима, као и сви остварени резултати, могу се наћи на веб-сајту пројекта (www.javnidiskurs.rs) и на друштвеним мрежама (Инстаграм: [pdrs_projekat](#); Фејсбук: [Javni diskurs u Republici Srbiji](#)).

У оквиру пројекта ПДРС у Институту за српски језик САНУ организована је 1. новембра 2024. године научна конференција *Јавни дискурс у Србији*, на којој је учествовало тридесет истраживача из Београда, Новог Сада, Крагујевца, Ниша, Бањалуке и Никшића, а укупно је саопштено 26 научних реферата. Тема конференције био је јавни дискурс, под којим се подразумева употреба језика у друштву путем писаних и изговорених текстова у медијима, односно медијски, политички и дискурс друштвених мрежа. Конференцијом су обухваћене различите теме употребе језика у јавном дискурсу, од морфолошких, синтаксичких и ортоепских питања у медијима, преко правописних, лексичких, стилских и др. језичких особености јавног дискурса, до тема обликовања јавног мњења кроз (зло)употребу различитих језичких и комуникационих модела. Конференција је изродила плодне дискусије, отворила важна питања којима у будућности треба посветити научну пажњу и потврдила да је јавни дискурс поље интересантно и увек актуелно за лингвистичка истраживања, уопште за истраживања друштвене и хуманистичке провенијенције. Учешћем лингвиста са универзитета из Црне Горе и Републике Српске показана је изузетна сарадња међу истраживачима на нивоу региона са крајњим циљем одржавања целовитости српског језичког простора, као и његовог лингвистичког истраживања и описа у савременом друштвено-културном контексту.

Реферати изложени на поменутој конференцији уобличени су у научне радове и окупљени у зборнику *Српски јавни дискурс*. У складу са циљевима пројекта ПДРС, научни радови у овој публикацији усмерени су на лингвистички опис српског јавног дискурса кроз истраживања различитих језичких нивоа (фонетско-фонолошког, морфолошког, синтаксичког, лексичког, текстуалног), и то на корпусу који чине писани и изговорени текстови јавног дискурса. Отуд се у *Зборнику* налазе радови који се баве различитим темама из сфере јавног дискурса – на пример, вредносним судовима говорника о начину изговора појединих речи, статусом дијалеката у говору младих са југа Србије на друштвеним мрежама, синтаксичким променама у јавном дискурсу, ортографском нормом у медијској пракси, језичким стратегијама и појмовним механизмима у политичком дискурсу, новом лексиком итд. Садржај *Зборника* чини двадесет и један научни рад. С обзиром на ширину сфере коју захвата и разноврсност лингвистичких феномена које обрађује, верујемо да овај зборник пружа увид у значајне језичке карактеристике српског јавног дискурса, осветљавајући притом нераскидиву везу између језика и друштва.

Захваљујемо се свим учесницима конференције *Јавни дискурс у Србији*, као и ауторима прилога објављених у овом *Зборнику*. Велику захвалност дугујемо рецензентима појединачних радова, као и рецензентима *Зборника*, који су својом ажурношћу, значајним сугестијама и корисним смерницама умногоме допринели квалитету појединачних рукописа и ове публикације у целости. Посебну захвалност упућујемо нашем секретару и техничком уреднику, као и лектору, без чије би ефикасности и посвећености у раду припрема зборника *Српски јавни дискурс* била далеко тежа.

Уредници

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

811.163.41'42(082)
316.774:81(082)
81'272(048)

НАЦИОНАЛНИ научни скуп с међународним учешћем Јавни дискурс у Србији (2024 ; Београд)

Српски јавни дискурс : зборник радова с националног научног скупа с међународним учешћем Јавни дискурс у Србији, одржаног 1. новембра 2024. у Институту за српски језик САНУ / уредници Весна Ђорђевић ... [и др.]. – Београд : САНУ, 2025 (Београд : Birograf comp). – 330 стр. : илустр. ; 24 cm

Тираж 300. – Стр. IX–X: Предговор / уредници. – Напомене и библиографске референце уз текст. – Библиографија уз сваки рад. – Summaries.

ISBN 978-86-82496-13-7

- а) Дискурс анализа – Зборници
- б) Масовни медији – Језик – Зборници
- в) Социолингвистика – Зборници

COBISS.SR-ID 161166345